Ч. 83. Пятниця 16 (29 цьвітня) 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З Ради державної. — Справа посередництва межи Росиєю а Японією. — Росийско-японьска війна).

На вчерашнім засіданю палати послів відбували ся знов як звичайно читаня внесків та поіменні голосованя. По скінченю їх президент палати заявив, що скоро палата не буде мати нічого против того, то він наміряє перевести вибори депутациї квотової і доповняючі вибори до всіляких комісий. Пос. Хоц, ческий радикал, заявив тоді, що протестує против тих виборів. На то відповів президент, що в виду протесту до виборів не приступить, мусить однакож запримітити, що того рода вибори переводжено доси завсігди без протесту. Пос. Хоц обставав при своїм а в виду того приступлено до дискусиї над пильними внесенями. Посол Сілений (Молодочех) мотивував своє пильне внесене, жадаюче підпори для розвою промислу ческого. Підчас своєї бесіди накинув ся Сілений на правительство, котрому докоряв, що стремить до заключеня угорскої угоди на основі §. 14. На тім перервано засідане. Президент завізвав ще до порядку дневного пос. Штайнвендера та то, що він підчас промови пос. Хоца сказав: „Що той дурнуватий плете!“ Пос. Хоц зажадав вибору комісиї для нагани пос. Штайнвендера. Комісию вибрано і засідане закрито. По засіданю комісия для нагани вибрала референтом пос. Бика.

Від якогось часу удержують ся упорно дві характеристичні для подій на далекім Всходї чутки. Перша з них дотикає менше важну, так сказати би особисту справу: димісию всемогучого до недавна царского любимця і намістника Алексїєва. Кажуть, що Алексїєв вже не довго побуде на своїм становищи і „подасть ся“ до димісиї, котра „буде принята“. Він мав первістно всю найвисшу власть в своїх руках на далекім Всходї а тепер з тої власти остає ся єму майже лиш сам титул. Команду маринарки Тихого океана здав був на Макарова а сухопутної армії на Куропаткіна. Тепер наспіла вість, що він здав приамурский округ на ґен. Лїневича, котрий обняв рівночасно обовязки ґенерал-ґубернатора сего краю. Чутку о уступленю Алексїєва вяжуть з иншою далеко важнійшою, а то з чуткою, що анґлійский король Едвард підняв ся посередничити межи Росиєю і Японією та старати ся довести до мира.

Чутка ся в виду того, що війна ще навіть не розпочала ся на добре, і що до посередництва взяв ся володїтель держави, котра, хоч і посередно, причинила ся до тої війни, виглядала дуже на неймовірну і єї, іменно же з росийскої сторони, зараз заперечено. Мимо того єсть в тій чутці щось правди, бо про ню заговорила навіть японьска праса і не відкидає тої гадки. Тепер же наспіли з Льондону вісти, котрі потверджують ту чутку, хоч не зовсім в тій формі, в якій она була появила ся. Говорено іменно, що король Едвард вислав був власноручне письмо до царя, в котрім предкладав єму свою услугу в посередництві. О сім очевидно нема і бесїди, бо анї Росия не приняла би тепер посередництва, анї король Едвард не предкладав би єго. Але в добре поінформованих кругах льондоньских кажуть, що ся війна не може инакше закінчити ся і не закінчить ся инакше, як лиш посередництвом. Звідки вийшов почин до того, годї нинї сказати, але то річ певна, що гадка посередництва виринула і була порушена майже рівночасно з вибухом війни. Основою посередництва буде мабуть то, що хоробливих забаганок з обох сторін не можна заспокоїти і длятого мусить позістати в засадї вихідною точкою, а також о скілько можна і остаточною цїлию переговорів незмінений стан територияльного посїданя. Се має значити, що Манджурия лишить ся при Росиї і лиш корейска справа може бути предметом дальших планів. Европа постарає ся о то, щоби Корея станула отвором для впливу всесьвітної цивілїзациї, а впрочім будуть тут Японцї мати широке поле для заспокоєня своїх амбіций, на

35)

ОБРАЗКИ З ДАЛЕКОГО ВСХОДУ.

(Після Руд. Цабеля, Гессе-Вартеґґа і др. зладив К. Вербин).

(Конець).

Старшина громадска в манджурских селах складає ся з дзяндзюна (старости або війта) і божка (громадского писаря а давнїйше належав до неї один офіцир). Дзяндзюн має за відзнаку свого достоїньства синю скляну кульочку на шапцї. Ноша манджурских вояків складає ся з довгого аж по кістки плаща і короткого кафтана. Манджурскі офіцири носять синї шаравари і темні аксамітні кафтани. Рекрутів беруть що пять літ, але час їх служби не означений, бо то зависить зовсім від волї висших властий. Доброго манджурского вояка лиш дуже трудно пускають домів, а злі вояки можуть мати певну надію, що скорше чи пізнїйше вернуть домів. В манджурскім війску дуже уважають на добре стріляне. Злих стрільців карають тим, що кажуть їм як школярам клячати. Вояки не дістають від правительства анї харчу анї одежі; о то мусять вже самі постарати ся і на то дістають досить малу платню. За то командант полку дивить ся крізь пальцї на всілякі злодійства своїх вояків. Для характеристики моральної вартости манджурского жовніра нехай послужить відповідь, яку дав кірінский ґубернатор одному Европейцеви. Той Европеєць просив ґубернатора, щоби він дав єму військову ескорту для стереженя єго цїнних пакунків. На то відповів ґубернатор: Я не хотів би стати ся причиною неприятности для чужого подорожного і не можу взяти на себе одвічальности за безпечність пакунків, скоро би їх ескортували вояки.

По хіньсько-японьскій війнї переведено військовий подїл Манджуриї на новий лад. Так зване військо осьми прапорів призначено яко залогу до місцевої служби. Се військо стоїть залогою по більших містах як в Мукденї, Кірінї, Нінґуті і т. д. Инше військо, в силї може яких сто тисячів, призначене спеціяльно до служби у війнї, з'орґанізовано аж в найновійших часах. В містах Мукденї, Кірінї і Ціцікарі стоїть по 5.000 мужа т. зв. піхоти Су і кавалериї Цу, разом 15.000 мужа з яких 60 пушками. Піхота єсть узброєна карабінами Мавзера а кавалерия карабінами Вінчестер; артилерия має пушки Круппа. Крім того має Манджурия ще й резерву в силї яких 60.000 мужа, що рекрутують ся з вислужених вояків і урльопників так, що ціле манджурске військо можна числити на яких 235.000 мужа.

Цікава річ, що стало ся тепер з військом, коли Росия фактично запанувала в Манджуриї. Значну часть того війська ще підчас хіньсько-японьскої війни забрано в Манджуриї і оно вже туди не вернуло. Друга часть, нїби з'орґанізована на новий лад, остала ся в краю, але творить лиш малі залоги по більших містах, котрі під надзором росийских властий роблять поліцийну службу. Залогу в Мукденї здаєсь Росияни розброїли, оставивши лиш тілько, кілько потреба до стереженя давної цїсарскої палати.

В той спосіб позбули ся Росияни того ворога, котрий на случай неудачі підчас теперішної війни на цїлечнінї міг би був стати ся справдї небезпечним. Остав ся ще лиш один внутрішний ворог, про котрого в перших початках війни була досить часто бесїда, а котрого при всяких здогадах і комбінациях брано також в рахубу. Тим нїби небезпечним для Росиян ворогом в Манджуриї то т. зв. Хунхузи. Тих Хунхузів уважають за союзників Японців; кажуть, що Японцї мали з'орґанізувати і добре узброїти Хунхузів і що они, скоро японьске військо вступить до Манджуриї, станують до бою з Росиянами і що найменше будуть в задах непокоїти росийске військо та нищити комунікациї. Чи се справдї небезпечний для Росиян ворог? Що то за народець тоті Хунхузи?

Знатоки манджурских і росийских відносин кажуть, що сей ворог Росиї в Манджуриї не відзначив ся нїяким иньшим геройством, як хиба лиш тим, що подав головній росийскій кватирі можність висилати в сьвіт телеґрами о великих, але й так само фантастичних побідах підчас хіньского заколоту в 1900 р. Як звістно, хіньский заколот викликали були т. зв. „боксери“, хіньске революцийне товариство „великого кулака“, котре виступало против манджурскої династиї пануючої в Хінї. Против тих боксерів виступили були й европейскі держави. Чи й Росия була змушена вести бор-

які Европа буде мала охоту їм признолити. Впрочім Японці досить розумні, щоби вдоволити ся тим, що дасть ся осягнути. Хвиля для посередництва, кажуть, ще не настала, але оно буде працювати з повною сьвідомостию цїли.

„Приднїпровский Край" оголосив розмову одного із своїх сотрудників з адміралом Скридловом, котрий так сказав: „Знаю японьску фльоту і японьских моряків. Кораблї суть знамениті, залога сьміла і досьвідна, а офіцири знаменито вообразовані. Вірю в то, що наконець поборемо Японію, але на мори буде то дуже трудна задача. Злою картою в наших руках єсть то, що Порт Артур має лиш один виїзд, що спиняє рухи наших кораблїв."

Анґлійскі ґазети подають вість, що в Гельзінґфорсї у Фінляндії невислїджені доси злочинцї хотїли висадити у воздух збудовані там і узброєні два кружляки. Случайно якийсь рибак спостеріг чотири пливучі до кораблїв міни і задержав їх, заким доплили до цїли. Єсть підозріне, що то якісь Фінляндцї хотїли висадити кораблї у воздух.

Новинки.

Львів дня 28-го цьвітня 1904.

— Є. Е. п. Президент висшого суду краєвого др. Алекс. Тхоржницкий виїхав до Відня, аби взяти участь в засїданю палати панів. До Львова поверне п. Президент в недїлю.

— Перенесеня. П. Намістник переніс старшого комісаря пов. дра Петра Добржаньского з Подгуржа до Львова і комісарів повітових Алекс. де Льожа зі Львова до Перемишля, а дра Вяч. Лобачевского з Перемишля до Львова.

— З ц. к. краєвої Ради шкільної. Президия ц. к. Намістництва признала Корн. Лещиньскому, управителеви 2-кл. школи на передмістю Паконичнім в Яворові, за 40-лїтну службу почетний медаль установлений з нагоди 50-лїтного ювилею Є. В. Цїсаря. — П. Міністер просьвіти дозволив о. Ів. Туркевичеви, гр.-кат. катихитови в гімназиї в Бродах і о. Софр. Глїбовицкому, гр.-кат. катихитови в мужескій семинариї учительскій в Залїщиках, в наслїдок їх просьби на взаїмну заміну службових місць. — Ц. к. краєва Рада шкільна іменувала Павла Ковальского суплентом при гімназиї Франц Йосифа у Львові. — Учителями і учительками 1-кл. шкіл іменовані: Ів. Троян в Дублянах I, Иос. Березовский в Уличнї, Мар. Гошовска в Випиецї малій, Тад. Ігнатович в Розважи, Ю. Фрайндорф в Озерянцї, Стеф. Дидацка в Мельничи, Ант. Бляховский в Підлипю, Ів. Юзьков в Карлові, Людв. Пальчиньский в Новосїлцї язловецкій, Кипр. Карпиньский в Куткорі, Кіпдр. Почапский в Юськовичах, Ем. Корабйовский в Солонім і Ел. Надаховска в Городку.

— Відзначенє рускою товариства. Товариство „Ризницю" надїлено на виставі красвих виробів в Самборі золотим медалем заслуги.

— Арештованє фальшівника монет. В Сяноцї арештовано онresponse якогось Ів. Рипяка, челядника саніцкої фабрики вагонів і машин, під закидом фальшованя срібних коронівок. Арештований признав ся до вини.

— Міліонова дефравдация. З Ніци доносять, що директор тамошнього банку кредитового Діро утїк, спроневіривши 2 міліони франків. Шкоду потерпіли переважно люди з кругів міщаньских. В касї банку найдено всего 100 франків.

— Пожар. Із Скалата доносять, що на тамошнім передмістю Маштева вибух передвчера, дня 26 с. м. огонь і знищив 11 селяньских загород.

— Загальні збори „Кружка українських дївчат" у Львові відбудуть ся дня 12 мая о годині 3 пополудни в сали „Рускої Бесїди" з слїдуючим порядком дневним: Справоздане уступаючого видїлу. Вибір нового видїлу. Внески і інтерпеляциї.

— „Дїти Ванюшина", знамениту драму російского писателя С. Найденова в перекладї Йосифа Стадника, виставить наш театр перший раз в Самборі в четвер дня 28 с. м. на бенефіс заслуженого на нашій сценї артиста п. Йосифа Стадника. Ролї обсаджені найлїпшими силами нашого театру. Бенефісант виступить в ролї гімназиялного ученика Олексія.

— Вісім жінок. В Льондонї розійшла ся перед кількома днями вість про страшний злочин, якого допустив ся якийсь Альберт Гросман. Жив він з молодою, гарною жінкою та 7-лїтним хлопчиком, якого полишила єму перша жінка, убирав ся старанно і уходив за богатого чоловіка. Нагло єго сусїди дізнали ся, що він укриває на подвірю якусь таємну скриню, з котрої добували ся погані випари. Хотяй Гросман пояснив, що скриня містить в собі риби та мясо, повідомили про се поліцию. Коли слїдчі аґенти добули ся до мешканя, Гросман вирвав ся на хвилю з їх рук і підрізавши собі горло, упав без житя. Переведено слїдство викрило страшну історию. Передовсїм показало ся, що в скрини, закопаній на подвірю, находило ся тїло женщини. Дальше викрило слїдство, що Гросман оженив ся вісїм разів. Перша жінка померла в р. 1897, полишаючи дитину, в наслїдок слїдуючого року оженив ся в друге, а в груднї того самого року станув перед вівтарем втрете. Обжалуваний о двоженьство відсидїв два роки у вязници, а відтак управляв дальше своє ремесло, женячи ся та здобуваючи собі віна. Під прибраним називщем оженив ся четвергий раз. Пятою жінкою була якась міс Томпсон, а коли та виїхала до недужої матери і по кількох днях повернула домів, застала вже якусь велику скриню на подвірю. Той чоловік за так короткий час всиів оженити ся вже шестий раз і замордував до 24 годин нову жінку. Єї то трупа найдено на подвірю. Потім Гросман був жонатий ще двічи, а все справив ся так зручно, що ся пята жінка нїчого не догадувала ся. Злочинець мав кілька мешкань і там заманював дївчата при помочи анонсів в часописях, рабував їх і кидав на поталу судьбі.

— Вісти з Америки. В Скрентон Па поселив ся руский лїкар др. Микола Ардан, що перед кількома роками покінчив медичні науки в Річмонд, а опісля відбув кількалїтну практику в шпиталях. — На рускі великодні сьвята зібрали ся рускі еміґранти в Крементон Па. на піятику і в пянім станї посварили ся, почім почали бити ся так, що убили на смерть Андрея Лиська, родом з Богданівки, скалатского повіта.

— Ще про Боднара. При арештованім онбгди в Самборі Антонї Боднарі, що приїхав з Америки по куфер, найдено готівкою 12.358 корон і дорогоцінні річи. Крім того Боднар мав при собі револьвер, стрихніну і пашпорт

бу з боксерами? В цїлій Манджуриї з виїмкою тих сторін, що над самим морем, не було ніяких боксерів і нїхто о них там не чував. Але Хунхузи були і Росия постарала ся о то, щоби они дали причину до вступленя російскої армії до Манджуриї. Треба прецї було якоїсь причини, скоро Манджурия мала перейти в руки Росиї. Таке поступованє може обурювати, але нїхто тому не подивує ся, коли возьме під розвагу, що европейскі цивілїзатори не лякають ся й найбільшої підлоти, скоро їм розходить ся о то, щоби забрати чужі землї. А хиба Анґлїйцї робили лїпше і честнїйше, коли висилали дра Джемісона, щоби викликав ворохобню в краю Бурів?

А Хунхузи були в Манджуриї одинокою збройною і зорґанїзованою силою, котра ще иноді ставила Росиї опір; однакож они не стояли в ніякій звязи ані з хіньским войском, ані з боксерами, ані з народом, котрий уважав їх за тих, якими они дїйстно були, за розбишаків, котрих ненавидїв і боян ся. Хунхузи творили здавен давна в Манджуриї державу в державі, а то ось як до того прийшло.

Ватаги Хунхузів вийшли з давних товариств копальників золота. Всюди на сьвітї, де лиш знаходить ся золото в більшій скількости і де кождому поодинокому вільно на власну руку добувати і продавати сей метаь, бувало так, що межи копальниками наставала борба о єствованє а наслїдком тої борби були всїлякі злочини, котрі представляли копальників яко велику громаду самих злочинців. Правно однакож годі було зараз кождого копальника назвати злочинцем. Так було в Калїфорнії, так в полудневій Африцї, в Сибірі і Аляшцї. Инакше мала ся річ в Манджуриї, що до недавна була хіньскою. Хіньско-монґольске право заказувало приватним особам під карою смерти добувати золото а правительство мусїло копальні і полочки золота взяти в свої руки і наймало до того робітників.

В декотрих сторонах було з тим добре. В копальнях на границї Тибету працювало иноді й по 15 тисячів робітників і там не було нїколи значних непорядків. Але в північній Манджуриї, де показали ся великі поклади золота, настали були дуже великі трудности. Велика студінь в зимі а велика спека лїтом і неурожайність землї викликували велику нужду серед лихо платних робітників державних. Порядні люди не хотїли вже наймати ся на роботу і треба було приймати всяку зволоч, що не мала нїчого до страченя а богато до зисканя. Остаточно і тота зволоч не хотїла вже наймати ся, а правительство висилало всїляких злочинців з криміналів до примусової роботи в Манджуриї. Лихо платна зволоч і зовсїм неплатні злочинцї волїли копати на власну руку; они почали масами втїкати в лїси та гори, копали на власну руку і продавали золото низше цїни хіньским і російским купцям, котрі знов продавали єго тихцем дальше.

Правительство не могло тому зарадити і старало ся бодай о то, щоби не стратило своїх копалень. Оно висилало й дальше всїляку зволоч та злочинців, а тоті нові втїкали так само як і тамті і так збільшало ся число людий, виключених зовсїм зі суспільности, котрим грозила кара смерти. З часом зібрали ся сотки тисячів тих людий і нараз майже нагло спільність інтересів викликала у них республиканьску орґанїзацию. То стало ся було в шїстдесяти роках минувшого столїтя і в кількох сторонах рівночасно. Одностайна орґанїзация всїх в цїлій Манджуриї була неможлива, бо Манджурия більша як приміром Австро Угорщина а поодинокі сторони, в котрих тоті люди перебували, були віддалені від себе на тисячі кільометрів та ще й розділяли їх добре загосподарені і густо населені землї. Длятого витворились були дві головні ґрупи: одна з давнїйших копальників, що вже були осїли, а друга з нових, що ще недавно тому були тут присланї і повтїкали. Інстинкт, чи здоровий розум наказували їм нешкодити собі взаїмно і так з тих других копальників витворились звичайні розбишаки.

Той подїл Хунхузів на дві головні части єсть ще й до нинї і одна з них має ще й нинї „право" до розбою. З другої части, з тих, що осїли і жиють вже мирно, була „найславнїйшою" ґрупа копальників, що осїла над Шельтуґою, малою річкою, котра в найдальшім закутанї північно західної Манджуриї впадає до Амура. Она числила більше як 20 тисячів „горожан". Тота маленька республика оснувала ся на комунїстичній основі а найзамітнїйше в нїй то, що законодавство і заряд спільного майна вийшли так сказати би з нїчого і ледви чи европейским социялїстам мимо наукової теориї удалось би завести подібну орґанїзацию. Сю хунхуску республику можна би уважати також за доказ, що в маленьким крузі на комунїстичній основі дасть ся при малім законодавстві і малім числї урядових орґанів завести велику силу господарску і безпечність руху. Не треба однакож забувати, що до того належить підданість під засаду спільности, яка єсть у Хінців основою економічного руху а якої Европейцї зовсїм не знають.

Той „народець" вибирав на основі загального голосованя рід парляменту, старшину, зложену з трийцяти членів, котрих вибирало ся що року на ново, а котрі мали лиш після раз на завсїгди установлених законів вести контролю над екзекутивним комітетом, котрий установляла тота вибрана старшина, а котрий складав ся з одного предсїдателя, двох судиїв, одного директора провіянтового, одного директора для продукциї і одного директора для продажи.

Право карне, котрого держали ся судиї, було дуже остре; за крадіж н. пр. карано смертию. Крадіж уважала ся за найбільший злочин, бо она була переченєм основи цїлої орґаніза-

виставлений на імя Альойзия Фреліха, слюсарского челядника, візований до Росиї і з поворотом, сьвідоцтва і робітничу книжку виставлену на імя Антона Боднара. Арештований твердить, що приїхав з Канади, де мае ферму, та не допустив ся крадежи війскових плянів в Станиславові.

— **Огонь** вибух — як пишуть — в Сороках коломийского повіта в неділю 24 с. м. і в понеділок 25 с. м. з причини необережного обходженя з огнем. На місце пожару прибула „Січ“ з Торговиці пільної і з Вербіца і єї справности та енерґії треба завдячити, що ціле село не пішло з димом. Все таки згоріли першого дня хати і забудованя господарскі 36 ох найбільше маючих господарів і множество худоби. Засекурованих було з них 21. Та ще не минув перший переполох, коли в понеділок з полудня займила ся стодола місцевого пароха а огонь переніс ся на другий конець села. В одній хвилі погоріло майно дальших 7 господарів, дім парохіяльний і всі забудованя пароха О. Могильницкого. З великим трудом удало ся виратувати церков, котра вже починала горіти. Шкода загальна велика, в значній части необезпечена і поміч з краєвих і державних фондів конечна.

† **Померли**: Григорий Питляр, судовий ад'юнкт при ц. к. повітовім суді в Бродах, дня 16 с. м. в Залізцях, в 34-ім році житя; — о. Адам Гординьский, гр. к. парох в Ляпках гостинних, деканата мостиского, дня 22-го цьвітня, в 78-ім році житя, а 51-ім сьвященьства.

Господарство, промисл і торговля

— **Ц. к. Дирекция зелізниць державних** оповіщує: Дня 1 мая с. р. поїздом особовим число 1212 отвирає ся пристанок „Бисковичі“ лежачий поміж стациями Надиби-Воютичі і Самбір на шляху Хирів-Стрий для руху особового і пакункового. — Час відїзду поїздів задержуючих ся на тім пристанку поданий в розкладі їзди з 1 мая с. р. — Білети продає ся на пристанку, а за пакунки оплачує ся в стациї відбору. — З повисшим днем замикає ся дотепе-рішний пристанок „Викоти“ лежачий поміж стациями Надиби-Воютачі і Самбір.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 28 цьвітня. Зачувати, що спільні Делеґациї зберуть ся дня 9 або 10 мая в Будапешті.

Берлин 28 цьвітня. З полудневої Африки надходять сумні вісти о стані німецкого війска, яке там знаходить ся. У відділі полковника Ґлязенапа а також і иньших вибух тиф, від котрого гине богато людий. Після послідних обчислень згинуло доси від тифу і в борбі з Герерами 63 процент офіцирів і 35 процент вояків.

Петербург 28 цьвітня. Адмірал Скрідлов виїхав вчера з Петербурга на поле війни.

Петербург 28 цьвітня. Дневний приказ Алексієва повірив ґенер. Ліневичеви оборону амурского округа і тимчасові обовязки ґенерал-ґубернатора того округа.

Петербург 28 цьвітня. Росийска аґенция телеґрафічна доносить з Мукдену: Японьский відділ хотів дня 26 с. м. перейти через ріку Ялю коло Сіндаґу. Командант нашої передної сторожі повитав відділ огнем а наша артилерия знищила міст на ріці на півночи від Віджу поставлений Японцями. Відділ японьский перейшов відтак на полудни від Віджу по мості з понтонів. Часть японьскої піхоти, котра разом з батериєю перейшла через ріку і заатакувала нашу позицию коло Тінчен, відперто. Наша артилерия навіть не розпочала була стрільби.

Льондон 28 цьвітня. Бюро Райтера доносить, що вісти походячі з Петербурга о якімсь посередництві Анґлії межи Росиєю а Японією суть безосновні

Курс львівский.

Дня 27-ого цьвітня 1904.	платять К с.	жадають К с
I. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	535 —	545 —
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	—·—	260·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	580 —	586·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	350 —	370·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	98 80	99·50
Банку гіпот. 5% преміов.	111·25	—·—
Банку гіпот. 4½%	101 50	102 20
4½% листи застав. Банку краев.	102 20	102.90
4% листи застав. Банку краев. .	99 30	100 —
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	99·—	—·—
„ „ 4% льос. в 41½ літ.	99·20	—·—
„ „ 4% льос. в 56 літ.	99 50	100·20
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	99 60	100·30
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем.	102 50	—·—
„ „ „ „ 4½ %	101 80	102 50
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	98·70	99·40
Позичка краев. з 1873 по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	99 50	100 20
„ „ м. Львова 4% по 200К.	97·—	97·70
IV. Льоси.		
Міста Кракова	77 —	83·—
Австр. черв. хреста (Курс віденьский)	53 10	55 10
Угорск. черв. хреста	29·—	30·—
Іт. черв. хрес. 25 фр.	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20К.	66 —	71·—
Базиліка 10 К	21 25	22·25
Joszif 4 K.	8·25	9.50
Сербскі табакові 10фр.	9·50	11.—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·26	11·40
Рубель паперовий	2·52	2·54
100 марок німецких	117 15	117·65
Доляр америк.	4·80	5·—

ції. Та й дійстно, як може бути крадіж там, де нема особистого майна. А по правді тут і не могло бути особистого майна, бо сам один чоловік в сім зовсім некультурнім краю не міг здіяти нічого, а при браку комунікаций не міг один чоловік придбати собі средств поживи. В шельтуґскій републицї був длягого окремий міністер для средств поживи, котрий веденем риболовлї на великі розміри, управою городнини і масовим довозом на кошт держави старав ся о то все, що було потрібне до житя.

Директор чи міністер від продажи мав ту трудну задачу продавати все добуте золото, а директор для продукциї мав в своїх руках технїчне веденє копалень. Як знаменито все то вело ся, видко з того, що в сторонах, де Росиянин не може нічого добути з землї, удавали ся н. пр. найкрасші каляфіори і що в копальнях уживано навіть американьских машин. Поділ роботи розкладав ся сам від себе, бо ремеслом займали ся або давнїйші ремісники, або якісь особливо зручні люди, а більша часть людий займала ся золотим промислом. Якоїсь безпосередної заплати за фахову роботу не було. Чистий дохід з продукциї золота розділювано по рівній части, але він з практичних взглядів оставав ся в державній касї. Яко заплату видавано квіти, кредитні білети, котрими при закупнї з державних маґазинів плачено як би грішми. На уділи в чистім зиску видавано асиґнати, котрі однакож внаслідок наглого розбитя сеї молоденької держави не прийшли до виплати, а з тої самої причини не дістало ся нічого в спадщині анї жінкам, анї дітем.

Шельтуґска република тревала всего лиш 10 літ, а хіньске правительство зробило їй конець в 1894 р. Манджурске войско половило всїх горожан, ще не повтікали були завчасу і повідрубувало їм голови.

Вже в часї основаня згаданої републики зорґанізували ся були в подібний спосіб і ті втікачі з копалень, що не могучи осісти, взяли ся до розбишацтва. Они в короткім часї прийшли були до такої сили, що держали всї гостинцї в краю в своїх руках. Хто хотів безпечно їздити по Манджурії, мусів їм оплачувати ся. Навіть хіньскі ґенерали і сам ґенерал-ґубернатор, коли вибирав ся в службову подорож, мусів їм оплачувати ся. За ту оплату давали они єму хоруговки, котрі позатикані на гостинцях означали повну безпечність дороги. Наконець і до тих ватаг забрало ся манджурске войско та кілька з них розбило, а прочі повтікали. На важнїйших точках торговельних гостинців розміщено войскові залоги, з росийскої і хіньскої сторони заказано довозити над Амур оружиє і муніцию, а ватаги Хунхузів зpайшли ся вже були в прикрім положеню.

Коли вибухла була хіньско-японьска війна і все войско забрано з Манджурії, Хунхузи знов були віджили, але відтак підчас будови манджурскої зелїзниці прийшли козаки, а Хунхузи мусїли втікати в неприступні гори і попали там у велику нужду. Наконець в червни 1900 р. підмовлено кількасот з них з росийскої сторони до нападу на росийску сторону за Амуром і то дало причину Росиянам до мирної окупациї Манджурії. Розбиті ватаги Хунхузів фіґурували в росийских депешах яко „боксери,“ яко „ворог,“ або навіть яко хіньске войско. Росияни загнали їх були аж до провінциї Чілї, де они знов напали були на відділ анґлійского войска і розбили єго і так через дві неділї яко „боксери“ не давали спокою европейским войскам.

Нинї з давних Хунхузів осталась лиш тінь і они вже зовсім пересгали бути не безпечні для Росиї. Навіть яко союзники Японців не могли би они відограти такої ролї, яку їм ще нинї дехто приписує.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ОГОЛОШЕНЯ.

Видання

Руского педаґоґічкого Товариства.

у Львові, ул. сьв. Софії ч. 9а).

Образкові видання.

*Зьвіринець 20 сот. *Гостинець 20 сот. *Забавки 20 сот. *Менажерия 20 сот. *Квіточка 40 сот. *Віночок 40 сот. *Забавки для дітий 80 с. *Нашим дітям ч. I. 80 с. *Нашим дітям ч. II. 80 с. *Діточі вигадки ч. I. 60 с. *Діточі вигадки ч. II. 60 с. *Наші зьвірята 80 с. *Казки народні ч. 1 і 2 по 50 с., разом опр. 1 К. 30 с. *Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5 по 50 с., разом опр. 2 К. 90 с. *Байки Брянчанінова 30 с. *Робінзон Чайченка 80 сот., опр. 1 К. 10 сот. *Мірон: Пригоди Дон Кіхота (друге видане) 80 с., опр. 1 К. 10 с. *Байки братів Ґрімів 50 с. Дітвора 1 кор. Зьвірята домашні 80 с. Приятелі дітий 1 кор. 20 с. Ах яке хороше 2 кор. Для розривки 1 кор. 20 сот. *Ґете-Франко: Лис Микита (трете цілком змінене видане) 1 кор., опр. 1 кор. 30 сот.

Видання без образків.

*Молитвенник народний 30 сот., в полотно оправлений по 40 сот. **Др. Л. Кельнер**: Коротка історня педагогії 60 с. ***Китиця желань** 2. розширене видане 40 с. ***Читанка** ч. I., III., IV опр. по 40, без оправи по 20 с. ***Ів. Левицкий**: Попались. Різдвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич**: Записки школяря 40 сот. ***Тарас Шевченко**: Кобзар для дітий 30 с. **Гордієнко**: Картагинці і Римляни 20 с. ***Юлій Верне**: Подорож довкола землі 1. Кор. 20 с., опр. 1 кор. 50 с. **Др. Мих. Пачовский**: Замітки до науки рускої мови 60 с., Билини і думи 20 с. **Дзвінок** з р. 1894 4 К. **Др. Мандибур**: Олімпія 40 с. **Віра Лебедова**: Гостинець дітям 50 с. ***Василь В-р.** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулівера до великанів 50 с ***Мальота**: Без родини 80 с., опр. 1 К. 10 с. ***А. Глодзіньский**: Огород шкільний 1 К. 20 с **Сальо**: Непос, учебник для III кляси гімназ 1 К. 30 с. **Kokurewicz Józef**: Podręcznik dla kancelary szkolnej 60 с. ***А. К.**: Робінзон неілюстрований 20 с. **С. Нижанковский**: Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Дніпрової Чайки**: Коза дереза 50 с **Мапа** етноґрафічна Руси-України 40 с. **Барановский**: Приписи до іспитів 40 с. **Дзвінок** з р. 1895, 1897—1900 по 4 К. **Вол. Шухевич**: Від Бескида до Андів 20 с. ***Ів. Франко**: Абу Касемові Капці 40 с. **Дзвінок** з р. 1901 6 К. **Остап Макарушка**: Короткий огляд руско укр. письменьства 30 с. ***Т. Шевченко**: Кобзар 2 К., опр. 2 К. 40 с., в пол. 2 К. 70 с. ***Ів. Франко**: Коли ще зьвірі говорили, казки для дітий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Віра Лебедова**: Малі герої 50 с., опр. 70 с. ***Ів. Спілка**: На чужині 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка**: Дарунок для дітий 40 с., опр 60 с ***Оповіданя** для дітий 40 с., опр. 54 с. ***Мих. Коцюбиньский**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. ***Олекса Катренко**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с **Василь В-р**: Подорож до краю Ліліпутів 50 с., опр. 64 с. ***Л. Кримский**: Переклади 40 с., опр 54 с. **Картки з історії Руси-України**. 40 с. ***Д. Н. Мамина-Сибіряка**: Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. ***А. Пушкін**: Байки 30 с. ***Марко Вовчок**: оповіданя I. часть 30 с.; опр. 44 с. ***Марта Борецка**: істор. оповід. 40 с., опр. 60 с. ***Ковалів Стефан**: На прічках, оповід. 30 сот., опр. 44 сот. ***Др. Мих. Пачовский**: Народні Думи з поясненями, I. ч. 40 с., опр. 60 сот. ***Гр. Л. Толстой** Казки 40 с., опр. 54 с. ***Поеми О. Кониського.** 30 с., опр. 44 с. *Покараня Лож, комедийка Кучальскої 20 с., опр. 34 с. **Оповіданя М. Вовчка.** II. ч. Інститутка 40 с., опр. 60 с. *Дивні пригоди Комаха Санґвіна, I. част. 40 с., опр. 70 с. *Перша китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с. ***Малий** сьпіваник 20 сот. ***Клявдия Лукашевич**: Серед цьвітів, комедия в 2 діях 16 с., опр. 30 сот. *Друга китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с., обі опр. 54 с. **Шекспір** в повістках 30 с., опр. 60 с. **Дві могилї**, Королевского 18 с., опр. 32 с. Анґлійскі казки, 24 с., опр. 38 с. ***Леоніда Глібова**: Байки 10 с ***В. Чайченко**: Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с., Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **Дніпрової Чайки**, Казка про сонце та его сина; Писанка по 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 2 К. з р. 1901 по 4 Кор.

Книжки, назначені **зьвіздкою**, *апробовані Радою шкільною* на нагороди пильности до шкіл народних, Інститутка і Шекспір в повістках до шкіл виділових, а „Огород шкільний“ поручений до бібліотек шкільних.

Замовляти можна в товаристві педаґоґічнім у Львові ул. сьв. Софії ч. 9 а, в книгарні Наукового Товариства імени Шевченка, ул. Чарнецкого ч. 26. і в книгарні Інституту Ставропигійского ул. Руска ч. 3.

Хто купує книжки на суму 10 К і висше в самім товаристві, дістає 10% рабату. Видання ілюстровані ч. 96—100 продає ся без рабату.

Книжки висилає ся за готівку або за посліплатою.

При замовленях треба дочислити сплату почтову

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом И. Надошада. (Телефон число 527).